

Öğretmenlerin Enneagram Kişilik Tipleri ile Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Neslin İHTİYAROĞLU¹ , Yasemin ÖZTÜRK² , Sevcan AYDİLEK³

Öz

Bu çalışmada, öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modeli kullanılan araştırmanın evreni, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Kırıkkale'nin tüm resmi ilköğretim, ortaokul ve liselerinde görev yapan 3,104 öğretmenden, örnekleme ise bu okullardan uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılan 372 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada veriler "Kişisel Bilgi Formu", "Kenan Taştan Kişilik Tipi Ölçeği" ve "Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği" ile toplanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler non-parametrik testlerden Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis H testi, korelasyon ve çoklu regresyon analizi ile belirlenmiştir. Korelasyon analizi ile, Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki en yüksek ilişkilerin Tip 9: barışçı/sakin ile iletişim, Tip 3: başarı-motivatör ile öğrenme-öğretme ve motivasyon arasında ve orta düzeyde olduğu; çoklu regresyon analizi ile, Tip 3: başarı-motivatör ve Tip 7: tipihlikeyif kişilik tipinin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı birer yordayıcısı olduğu görülmüştür. Araştırmanın sonunda Tip 3: başarı-motivatör ve Tip 7: tipihlikeyif kişilik tiplerine sahip öğretmenlerin sağlıklı kişilik özellikleri sergilemelerine ilişkin önerilere yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Enneagram, kişilik tipleri, sınıf yönetimi becerileri.

Geliş: 25 Aralık 2023, **Kabul:** 7 Nisan 2024, **Yayın:** 25 Haziran 2024

Examining The Relationship Between Teachers' Enneagram Personality Types and Classroom Management Skills

Abstract

This study aimed to examine the relationship between teachers' Enneagram personality types and classroom management skills. The population of the study, which used the relational survey model, consists of 3104 teachers working in all official primary, secondary and high schools of Kırıkkale province of Türkiye in the 2022-2023 academic year, and the sample consisted of 372 teachers from these schools using a convenient sampling method. Data were collected using the "Personal Information Form," "Kenan Taştan Personality Type Scale" and "Classroom Management Skills Scale." The relationships between variables were determined using the non-parametric, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis H test, correlation and multiple regression analysis. Correlation analysis revealed that the highest correlations between Enneagram personality types and classroom management skills were found between Type 9 (the peacemaker) and communication, Type 3 (the achiever) and learning-teaching and motivation at a moderate level. Multiple regression analysis revealed that Type 3 (the achiever) and Type 7 (the enthusiast) were significant predictors of teachers' classroom management skills. At the end of the study, suggestions were made for teachers with Type 3 (the achiever) and Type 7 (the enthusiast) to exhibit healthy personality traits.

Keywords: Enneagram, personality types, classroom management skills.

Received: 25 December 2023, **Accepted:** 7 April 2024, **Published:** 25 June 2024

¹ Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kırıkkale, neslinihtiyaroglu@kku.edu.tr

² Milli Eğitim Bakanlığı, Şanlıurfa, Sorumlu Yazar, ysmnunsl@gmail.com

³ Milli Eğitim Bakanlığı, Kırıkkale s.aydilekk@gmail.com

Giriş

Bireylerin hem mesleki hem de kişisel yaşamında etkili olmaları, üst düzey performans göstermeleri ve yaşam gayelerini bulmaları ancak kendilerini tanımaları ile mümkündür. Kendini tanıyan bireyler güçlü, zayıf, sağlıklı, sağlıksız, gelişime açık ya da kapalı yanlarını keşfederek kendini gerçekleştirme sürecini başlatabilirler. Bu keşif aşlında bireylerde kişilik özelliklerinin net bir biçimde ortaya koyulmasını sağlar. Doğuştan getirdiğimiz özelliklerimiz olan mizaçla, sonradan çevresel koşulların etkisiyle şekillenen karakterimizin birleşimi olan kişiliğimiz, dış dünyayı algılama biçimimiz üzerinde oldukça etkilidir. Bu nedenle kişilik, bireylerin hem kişisel hem de iş yaşamlarında tanımlanması ve ayırt edici özelliklerinden faydalanılması gereken bir değişken olarak görülebilir. Özellikle insanlarla yoğun olarak iletişim kurulan öğretmenlik gibi mesleklerde çalışanların, kişilik tipini ve bu tipe yönelik sağlıklı ve sağlıksız özellikleri bilmesi, mesleğin gerekliliklerini tükenmişlik yaşamadan kendi yaşamsal doğasına uygun bir biçimde yerine getirebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bireylerin kişilik tiplerini tespit ederken kullanacakları önemli modellerden biri, Enneagram'dır.

Enneagram insanlığın dünyada dokuz formda yer aldığını, dokuz temel kişilik yapısının olduğunu öne süren (Riso ve Hudson, 2022), kişinin kendini ve başkalarını anlamak için kullandığı kadim bir geleneksel öğretiler (Taştan, 2021). Latince dokuz anlamına gelen "enne" ve çizgi anlamına gelen "agram" sözcüklerinden türetilen (Keskin, 2020) Enneagram, Yunancada "dokuz yönlü figür" olarak tanımlanmaktadır (Taştan, 2021). Ayrıca tüm medeniyetlerin izlerini barındıran Enneagram'ın İslamiyet'in bir kolu olan Sofiler'de keşfedildiğine (Taştan, 2021) ve sözlü gelenek unsuru olarak nesilden nesile aktarıldığına dair bilgiler mevcuttur (Keskin, 2020).

Enneagram'ın temel yapısını oluşturan kişilik, doğuştan getirilen mizaç ve çevresel koşullarla şekillenen karakterin birleşimiyle oluşmaktadır (Eroğlu, 1995). Enneagram'da mizaç, kişiliğin üzerine inşa edildiği psikolojik bir çekirdek olarak ele alınmakta ve dokuz temel çekirdek olduğundan söz edilmektedir. Burada değinilmesi gereken bir nokta her kişilik tipinin kendine has avantajlarının ve dezavantajlarının olduğu ve hiçbir kişilik tipinin birbirine karşı bir üstünlüğünün olmadığıdır (Acarkan, 2022). Enneagram'da yer alan dokuz kişilik tipi duygusal, zihinsel ve fiziksel olmak üzere insan vücudunun üç temel algılama merkezine göre üç adet üçlü gruba ayrılmakta ve dört farklı tipte ilişki kurularak açıklanmaktadır. Duygusal merkezde, Tip 2: yardımsever, Tip 3: başarı-motivatör ve Tip 4: tipitraci-romantik; zihinsel merkezde Tip 5: gözlemci-araştırmacı, Tip 6: sadık-sorgulayan ve Tip 7: tipiehlikeyif; fiziksel merkezde ise Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 8: tipireis-lider ve Tip 9: barışçı-sakin tip yer almaktadır (Taştan, 2021). Kişilik tiplerinin açıklanmasında kullanılan tipler ise ana tip, kanat tipi, stres hattı ve rahat hattıdır. Ana tip, kişinin çoğunlukla kullandığı tip; kanat tipi, kişinin ana tipini etkileyen bir başka tipin özellikleri; stres hattı, kişinin ana tipinin yoğun strese maruz kaldığında sağlıksız özelliklerini sergilediği başka bir tip; rahat hattı ise, kişinin temel arzularını karşıladığı ve temel korkularından uzaklaştığında sağlıklı özelliklerini sergilediği başka bir tiptir (Acarkan, 2022).

Enneagram'daki duygu merkezli ana kişilik tiplerinin özellikleri şu şekilde özetlenebilir. Kendini göstermeyi seven, cömert, insanları memnun etmeye çalışan kişilik olarak tanımlanan Tip 2'ler (Riso ve Hudson, 2022), çocukluklarında duygusal olarak zayıf ve çevresini memnun etme gayretindedirler (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında duygusal paylaşımlara önem veren, arkadaş canlısı, merhametli, konuşkan, sıcakkanlı ve iletişimi seven kişilik özellikleri sergilerken; eğer kendilerini geliştiremezlerse zorba, ikiyüzlü, sık sık öfke patlaması yaşayan ve adam kayıran kişilik özellikleri sergilemektedirler (Acarkan, 2022). Tip 3'lere bakıldığında; mükemmelliği hedefleyen, hırslı, imajına düşkün kişiler oldukları gözlenmiştir (Riso ve Hudson, 2022). Bu kişiler çocukluklarında sevginin ön koşulu olarak başarıyı gören ve ailedeki otorite figürü tarafından onaylanma ihtiyacı hisseden, değersizlik hissinden kaçınan kişiler olmuşlardır (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında etki ve hayranlık uyandıran, özgüveni yüksek, imajına önem veren, hırslı ve rekabetçi kişilik özellikleri ön plana çıkmakta; kendilerini geliştiremediklerinde ise kibirli, sabırsız, çıkarıcı, kavgacı ve kötü niyetli kişilik özellikleri göstermektedirler (Acarkan, 2022). Tip 4 ise; ifade gücü canlı, dramatik, değişken mizaçlı kişiler olarak tanımlanmaktadır (Riso ve Hudson, 2022). Çocukluklarında kendilerini diğerlerinden ayıran ve anlaşılmadıklarını düşünen Tip 4'ler aynı zamanda içe dönmüştürler (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında sezgilerine önem veren, özgün, hassas, empatik, samimi, güzellik arayan kişiler olurken; kendilerini geliştiremedikleri takdirde potansiyelini kullanamayan, kendini toplumdan dışlayan, disiplinsiz, düşük sosyal sorumluluk sahibi kişiler olmaktadır (Acarkan, 2022).

Enneagram'daki zihinsel merkezli ana kişilik tiplerinin özellikleri şu şekilde özetlenebilir. Sezgili, yenilikçi, ketum ve yalnız kişilik olarak tanımlanan Tip 5'ler (Riso ve Hudson, 2022), çocukluklarında sessiz ve utangaçtırlar. Zihin yapıları oldukça canlıdır ve çevreyi gözlemlemekten hoşlanırlar (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında gözlemleyen, akılcı, nesnel, ilişkilerinde mesafeli, yalnız kalıp düşünen, soğukkanlı gibi kişilik özellikleri sergilerken; eğer kendilerini geliştiremezlerse eyleme geçmekte zorlanan, saldırganlaşabilen, kin tutan, kendini çevreden soyutlayan kişilik özellikleri sergilemektedirler (Acarkan, 2022). Tip 6'lara bakıldığında hoş tavırlı, sorumlu ve garantici kişiler oldukları gözlenmiştir (Riso ve Hudson, 2022). Bu kişiler çocukluklarında ebeveynlerine karşı bağılılık duyan, rehberlik eden ebeveynin özgüven aşılması ile sahip olduğu güç ve yetenekleri ortaya çıkaran kişiler olmuşlardır (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında kontrolcü ve güven arayan, tedbirli ve garantici, sorgulayan, tüm ihtimalleri hesaba katan, kontrollü gibi kişilik özellikleri ön plana çıkmakta; kendilerini geliştiremediklerinde ise güvenmekte zorlanan, ürkek, şüpheli ve çelişkili gibi kişilik özellikleri göstermektedirler (Acarkan, 2022). Tip 7 ise; çoklu zekaları gelişmiş, ruhsal yönden kuvvetli, açgözlü ve dağınık kişiler olarak

tanımlanmaktadır (Riso ve Hudson, 2022). Çocukluklarında ihtiyaçlarının yeterince karşılanmadığını düşünen bu kişilik tipi engellenmekten hoşlanmadığından isteklerini bireysel olarak elde etmeye çalışmaktadır (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında yeniliğe açık, neşeli, pratik, keşfetmeyi seven kişiler olmakta; kendilerini geliştiremedikleri takdirde yaşadıklarını tecrübeye dönüştüremeyen, mutsuz, aşırıya kaçan, benmerkezci kişiler olmaktadır (Acarkan, 2022).

Enneagram'daki fiziksel merkezli ana kişilik tiplerinin özellikleri ise şu şekilde özetlenebilir. İlkeli, amaçlı, öz kontrol sahibi olarak tanımlanan Tip 1'ler (Riso ve Hudson, 2022), çocukluklarında eleştiriden kaçınmak için daha uslu görünmeye çalışan, kendisinden yetişkin sorumluluğu alması beklenmesinden dolayı bir yetişkin gibi hareket eden kişilerdir (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında sorumluluk konusunda hassas, kontrollü, titiz, eleştirel, ölçülü hareket eden, mantıklı ve akılcı gibi kişilik özellikleri sergilerken; eğer kendilerini geliştiremezlerse sabit fikirli, kibirli ve kalıplaştırdığı fikirlerin dışına çıkmayan kişilik özellikleri sergilemektedirler (Acarkan, 2022). Tip 8'lere bakıldığında özgüvenli, kararlı, söz dinlemez kişiler oldukları gözlenmiştir (Riso ve Hudson, 2022). Bu kişiler çocukluklarında aile içinde kendini konumlandırmak isteyen, küçük yaşlarından itibaren sorumluluk alan ve koruyucu roller üstlenen kişiler olmuşlardır (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında cesur, kararlı, otoriter, güçlü, baskın, bağımsız, risk alan kişilik özellikleri ön plana çıkmakta; kendilerini geliştiremediklerinde ise despot, zorba, kavgacı, saldırgan, megaloman gibi kişilik özellikleri göstermektedirler (Acarkan, 2022). Tip 9 ise; kabul edici, destekleyici, halinden memnun olarak tanımlanmaktadır (Riso ve Hudson, 2022). Çocukluklarında anne-babaya bağılılıkları nedeniyle onların ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışırlar. Kimileri ortamdaki duygusal olarak kimileri ise fiziksel olarak kendilerini çekerek geri planda kalmayı tercih ederler (Keskin, 2020). Kendini geliştirmiş/sağlıklı bir birey olduklarında sabırlı, dengeleyici, soğukkanlı, alçakgönüllü, yumuşak huylu, barışçıl ve uzlaşmacı kişiler olmakta; kendilerini geliştiremedikleri takdirde ihmalkâr, pasif, harekete geçemeyen, üretmeden tüketen kişiler olmaktadır (Acarkan, 2022).

Temelde kişinin hem kendisini hem de kendisi dışındakileri anlamasını sağlayan Enneagram modeli (Riso ve Hudson, 2022) örgütsel yaşamın kalitesine ve etkililiğine katkı sağlayacak bir özellik göstermesi olasıdır. Bu katkıların en önemlilerinden biri kişilik özelliklerinin bilinmesiyle örgütsel hedeflerin gerçekleşmesinin desteklenmesidir (Kreitz, 2008). Bu durum, her örgüt tipinde kendini göstereceği gibi özellikle eğitim kurumlarında bir adım öne çıkmaktadır. İnsanlara yönelik kazanımların en yüksek seviyeli olduğu eğitim kurumlarındaki en önemli paydaşlardan biri olan öğretmenlerin kişilik tiplerini bilmek hem öğrencilerin hem de okulun üst düzey özellikler göstermesinde önemli roller oynayabilmektedir. Bunun en önemli nedeni, eğitim yönetiminin alt basamağında yer alan sınıf yönetimi öğretimsel hedeflerin gerçekleştirildiği yerlerdir ve bu sebeple sınıf yönetiminin önemli bir unsuru olan öğretmen-öğrenci etkileşimi, öğretmenlerin bireysel rollere yönelik farkındalık kazanmalarını gerekli kılmaktadır (İhtiyaroğlu, 2018).

Enneagram, öğretmen-öğrenci etkileşiminin yoğun olarak gerçekleştiği sınıf ortamında öğretmenlerin kişisel farkındalık kazanmalarında, düşünce ve davranışlarına yön veren sebepleri fark etmelerinde, sorun çözmede daha gerçekçi bir yaklaşım sergilemelerinde, sağlıklı bir psikolojik zemin oluşturmalarında, etkileşimde bulunduğu kişilerin bireysel farklılıklarını anlamalarında bir çözüm yolu olarak kullanılabilir (Acarkan, 2022). Bu çözüm yolu da öğretmenlerin sınıf ortamında etkililiğini artıran bir yöntem olma rolünü üstlenebilir.

Sınıf, hazırbulunuşluk seviyeleri birbirine yakın fakat kişilik özellikleri bakımından birbirinden farklı olan ve eğitim-öğretim maksadıyla bir araya getirilmiş bir topluluğu ifade etmektedir. Eğitim sisteminin en alt basamağında okullar ve dolayısıyla sınıflar yer almaktadır. Nitelikli insan gücünü oluşturma görevini üstlenen sınıflar yalnız eğitim sistemini değil toplumsal sistemleri de etkileme gücüne sahiptir (Ottekin Demirbolat, 2018). Başar, (2003) sınıf yönetimini sınıf yaşamının adeta orkestra gibi yönetilmesi, öğrenmenin gerçekleşeceği çevrenin, imkânların, düzenin sağlanması ve sürdürülebilirliği olarak tanımlamakta ve sınıf yönetimini beş boyutta ele almaktadır. Bu boyutlar: sınıfın fiziksel düzeni, dersin iyi planlanması, zaman yönetimi, sınıf ilişkilerinin yönetimi ve öğrenci davranışlarının yönetimidir. Sınıf yönetiminin boyutlarını etkili bir şekilde gerçekleştirmek için öğretmenlerde olması gereken beceriler dikkatli bir şekilde incelendiğinde bu becerilerin öğretmenlerin kişilik tiplerinden etkilenebileceği görülmektedir. Örneğin, Tip 1 kişilik özelliği gösteren bir öğretmen, mükemmeliyetçi yapısından dolayı öğrencilerin en küçük istenmeyen davranışını bile fark ederek, öğrenciyi uyarabilir ve görmezden gelme tekniğini kullanmakta zorlanabilir. Tip 2 kişilik özelliğine sahip bir öğretmen, insanların ihtiyaçlarını fark etmedeki başarısından dolayı öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını keşfetmekte geç kalmayabilir. Ya da yeni şeyler yapmaktan, yeni tecrübeler edinmekten ve genel olarak hayattan zevk alan Tip 7 kişilik özelliğinde bir öğretmen, iletişim becerilerinin kuvvetli olmasından dolayı öğrencilerin yeni fikirler edinmesinde, yaratıcılıklarının ortaya çıkarılmasında hoşgörülü davranabilir, kolaylaştırıcı rol üstlenebilir.

Öğretim süreci öğrenci ve öğretmen arasında gerçekleşen etkileşimle şekillenmektedir. Bu etkileşimin ana merkezinde kişisel unsurlar yer aldığından etkili bir öğretimin gerçekleştirilmesi bu kişisel faktörlerinin anlaşılmasını gerekli kılmaktadır (Jones, 1989). Öğretmenlerin kişilik özellikleri öğrencilerle kurulan iletişimi ve yaşanan öğrenme deneyimlerini etkilemektedir (Murray, 1972, Akt: Lew, 1977). Öğrenme deneyimlerinin ve öğretmen-öğrenci etkileşiminin yoğun olarak yaşandığı sınıf ortamında öğrencinin istendik davranışlar geliştirebilmesinde öğretmenin kişiliği, duygusal dengesi, insana bakış açısı, mesleki bilgi ve becerisi, deneyimi önemli unsurlardandır. Özellikle öğretmenin kişiliği öğretim sürecini ve sınıftaki iletişim biçimlerini önemli ölçüde belirleme ve etkileme gücüne sahip bir öge olarak görülmektedir (Taş, 2014). Kişiyi bütüncül olarak ele alan Enneagram öğretisine göre, öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinden mutlaka bir veya birkaçına sahip olacağı, kişilik tipinin kaçınılmaz olarak sınıf yönetimi

beceri ve uygulamalarına yansiyacağı düşünülmektedir. Yapılan araştırmalarda Enneagram kişilik tipleriyle iş performansı arasında (Boz, Duran ve Meral, 2021), okul müdürlerinin Enneagram kişilik tipleri ile iş doyumları arasında (Kocabıyık, 2021), öğretmen adaylarının Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi öz yeterlik inançları arasında (Erkan, 2020) anlamlı bir ilişki olduğu ortaya koyulmuştur. Bu durum kişilik tiplerinin örgütsel birçok değişkenle yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle öğretmenlerin kişilik tiplerinin sınıf yönetimi becerileriyle ilişkisinin bilinmesi sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi hususunda kişilik faktörünün rolünün anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca bu konunun anlaşılması öğretmen yetiştirme sisteminde mesleğe uygun nitelikte kişilerin seçiminde ve istihdam politikalarında yol gösterici olabilir.

Bu nedenle bu araştırma öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleriyle sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri nedir?
2. Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin düzeyi nedir?
3. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetim becerileri cinsiyete, kıdeme ve öğrenim durumuna göre farklılaşmakta mıdır?
4. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleriyle sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
5. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetim becerileri arasında ilişkiyi inceleyen araştırma, ilişkisel tarama modeli tercih edilerek oluşturulmuştur. İlişkisel tarama modeli, birden çok değişken olması durumunda bu değişkenler arasındaki ilişkiyi ve ilişkinin derecesini belirlemeyi sağlayan modellerden biridir (Karasar, 2020).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmada evreni, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Kırıkkale'nin tüm resmi ilköğretim, ortaokul ve liselerinde görev yapan 3.104 öğretmen oluşturmaktadır. Çıngı (2009), büyüklüğü 3000-5000 arası olan evrenlerden, örnekleme hatası $\alpha=0.05$, ± 0.05 olarak ve $p=0.3$, $q=0.7$ değerleri çerçevesi içerisinde örneklem sayısı 357 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örnekleme bu okullardan uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılan 372 öğretmendir. Araştırmanın örnekleme bu okullardan uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılan 372 öğretmendir. Araştırmada yer alan öğretmenlere ilişkin demografik özellikler Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcı öğretmenlere ilişkin demografik özellikler.

	Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Kadın	246	66.1
	Erkek	126	33.9
Öğrenim Durumu	Lisans	309	83.1
	Yüksek Lisans	61	16.4
	Doktora	2	0.5
Yaş	20-25	8	2.2
	26-30	44	11.8
	31-35	76	20.4
	36-40	102	27.4
	41-45	56	15.1
	46-50	44	11.8
	51-55	27	7.3
	56 ve üzeri	15	4.0
Mesleki Kıdem (Yıl)	1-5	34	9.1
	6-10	79	21.2
	11-15	87	23.4
	16-20	70	18.8
	21-25	42	11.3
	25 yıl ve üzeri	60	16.1

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri, Taştan (2019) tarafından geliştirilen “Kenan Taştan Kişilik Tipi Ölçeği”, Yüksel (2013) tarafından geliştirilen ve Ergen (2016) tarafından yeniden uyarlanan “Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” ile elde edilmiştir. Orta Anadolu’da bir üniversitenin Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulundan 18.10.2022 tarihinde 9 numaralı oturumda araştırma için etik kurul izni alınmıştır.

Kişisel bilgi formu: Araştırmacı tarafından hazırlanan form kullanılarak Kırıkkale ilinde tüm resmi ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyindeki görev yapan öğretmenlerinin cinsiyet, yaş, mesleki kıdem gibi bilgilerine ulaşılmıştır.

Kenan Taştan kişilik tipi ölçeği (KTKTÖ): Ölçek, Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu (5 madde), Tip 2: yardımsever (4 madde), Tip 3: başaran-motivatör (6 madde), Tip 4: tipitraci-romantik (5 madde), Tip 5: gözlemci-araştırmacı (5 madde), Tip 6: sadık-sorgulayan (4 madde), Tip 7: tipiehlkeyif (4 madde), Tip 8: tipireis-lider (6 madde), Tip 9: barışçı-sakin (5 madde) olmak üzere dokuz boyuttan oluşan ve 44 maddeyi içeren 7’li likert tipli bir ölçektir. Taştan (2019) tarafından yapılan geçerlik-güvenirlik analizlerinde ölçekteki maddelerin faktör yükleri 0.41 ile 0.83 arasında değişmektedir. Tüm maddeler için Cronbach α değeri 0.84’tür. Doğrulayıcı faktör analizi, dokuz bileşenin toplam varyansın %60’ından fazlasını açıkladığını göstermiştir.

Sınıf yönetimi becerileri ölçeği (SYBÖ): Ölçek, sınıfın fiziksel düzeni (3 madde), öğrenme- öğretim süreci (10 madde), iletişim (10 madde), davranış yönetimi (6 madde), motivasyon (7 madde) olmak üzere 5 boyuttan oluşan ve 36 maddeyi içeren 5’li likert tipli bir ölçektir. Ergen (2016) tarafından yapılan geçerlik-güvenirlik analizlerinde maddelerin faktör yükleri 0.44 ile 0.72 arasında değişmektedir. Tüm maddeler için Cronbach α değeri 0.90’dır (Ergen, 2016). Ölçekte, tüm faktörlerin toplam varyansa katkısı %52,37’dir (Ergen, 2016).

Verilerin Analizi

Normallik analizinin uygulanmasıyla veriler için basıklığa çarpıklığa ait değerlerin -2 ile +2 aralığı içerisinde, normal dağılım göstermediği görülmüştür. Dolayısıyla, ölçeklerin uygulanmasıyla edinilen veriler için SPSS 26 programı ile nonparametrik test türü olan iki kategoride yer alan değişkenler için Mann-Whitney U testi, 2’den fazla kategori içeren değişkenler için Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Araştırma kapsamında, Mann-Whitney U testiyle öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ve sınıf yönetimi becerileri ile cinsiyet arasındaki ilişki; Kruskal-Wallis H testi ile öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ve sınıf yönetimi becerileri ile eğitim durumu, yaş ve kıdem değişkenleri arasındaki ilişki saptanmıştır. Korelasyon analizi ile öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında yer alan ilişkinin derecesi ve yönü saptanmıştır. Regresyon analiziyle öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinin sınıf yönetimi becerilerini yordama düzeyi tespit edilmiştir. Regresyon analizinde araştırmadaki 2 değişkenin doğrusal olduğu (Tabachnick ve Fidell, 2020), birbirinden bağımsız gözlemlendiği, hataya katkısı olan, önemli ama ölçülmeyen bağımsız değişkenlerin birbirini etkilemediği, sapkın, aykırı değerlerin olmadığı veya ayıklandığı (Tabachnick ve Fidel, 2020), hataların normal dağıldığı varsayılmaktadır.

Bulgular

Araştırmada edinilen bulgulara bu kısımda yer verilmiştir. İlk kısımda, öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ve sınıf yönetimi becerileri düzeyleriyle yaş, cinsiyet, öğrenim durumu ve kıdem değişkenleri bakımından farklılaşmaya yönelik bulgular; ikinci kısımda, öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ve sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkilere yönelik bulgular ve üçüncü kısımda ise öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinin sınıf yönetimi becerilerini yordamasına yönelik bulgular yer almaktadır.

Değişkenlerin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Tablo 2’de değişkenlerin ortalama ve standart sapma değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 2. Değişkenlerin ortalama ve standart sapma değerleri.

	Boyutlar	n	$\bar{X}$	S
Kenan Taştan Kişilik Tipleri Ölçeği	Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	372	5.18	1.89
	Tip 2: Yardımsever	372	5.67	2.85
	Tip 3: Başaran-Motivatör	372	5.53	3.98
	Tip 4: Tipitraci-Romantik	372	5.10	1.17
	Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	372	5.45	1.03
	Tip 6: Sadık-Sorgulayan	372	4.49	1.28
	Tip 7: Tipiehlkeyif	372	5.28	1.24
	Tip 8: Tipireis-Lider	372	4.66	1.22
	Tip 9: Barışçı-Sakin	372	5.05	1.14
Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği	Sınıfın Fiziksel Düzeni	372	4.20	0.67
	Öğrenme Öğretim Süreci	372	4.39	0.57
	İletişim	372	4.56	0.54
	Davranış Yönetimi	372	4.24	0.57
	Motivasyon	372	4.43	0.55

Tablo 2’de, en yüksek ortalaması olan değişkenin Kenan Taştan kişilik tipleri ölçeğinde Tip 2: yardımsever boyutu ($\bar{X}$ =5.67) olduğu, en düşük ortalamasının ise Tip 6: sadık-sorgulayan ($\bar{X}$ =4.49) boyutu olduğu görölmüştür. En yüksek ortalaması olan değişkenin sınıf yönetimi becerileri ölçeğinde, iletişim boyutu ($\bar{X}$ =4.56) olduğu, en düşük ortalamasının ise sınıfın fiziksel düzeni ($\bar{X}$ =4.20) olduğu görölmektedir.

Tablo 2’de standart sapma değerlerine bakıldığında ise, en yüksek standart sapmanın Kenan Taştan kişilik tipleri ölçeğinde Tip 3: başarılan-motivatör (S=3.98), en düşük standart sapmanın Tip 5: gözlemci-araştırmacı (S=1.05) düzeyinde olduğu; sınıf yönetimi becerileri ölçeğinde ise en yüksek standart sapmanın sınıfın fiziksel düzeni (S=0.67), en düşük standart sapmanın ise iletişim (S=0.54) düzeyinde olduğu görölmektedir. Standart sapma arttıkça, verilerin daha uzak noktalara dağıldıkları, standart sapma azaldıkça ise verilerin ortalamasının etrafında toplandığı bilinmektedir (Büyükoztürk, 2010; Scheffe,1999).

Değişkenlerle Cinsiyet Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Değişkenlerle cinsiyet arasındaki ilişkiye yönelik Mann-Whitney U testi bulgularına Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. *Değişkenlerle cinsiyet arasındaki ilişkiye yönelik Mann-Whitney U testi bulguları.*

Boyutlar	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	Kadın	246	194.53	47853.50	13523.50	0.05*
	Erkek	126	170.83	21524.50		
Tip 2: Yardımsever	Kadın	246	192.04	47243.00	14134.00	0.16
	Erkek	126	175.67	22135.00		
Tip 3: Başarılan-Motivatör	Kadın	246	194.07	47741.50	13635.50	0.06
	Erkek	126	171.72	21636.50		
Tip 4: Tipitracji-Romantik	Kadın	246	195.59	48115.50	13261.50	0.02*
	Erkek	126	168.75	21262.50		
Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	Kadın	246	190.16	46780.00	14597.00	0.36
	Erkek	126	179.35	22598.00		
Tip 6: Sadık-Sorgulayan	Kadın	246	194.78	47915.50	13461.50	0.04*
	Erkek	126	170.34	21462.50		
Tip 7: Tipiehlikeyif	Kadın	246	192.98	47472.50	13904.50	0.10
	Erkek	126	173.85	21905.50		
Tip 8: Tipireis-Lider	Kadın	246	188.30	46322.00	15055.00	0.65
	Erkek	126	182.98	23056.00		
Tip 9: Barışçı-Sakin	Kadın	246	189.75	46677.50	14699.50	0.42
	Erkek	126	180.16	22700.50		
Sınıfın Fiziksel Düzeni	Kadın	246	191.85	47196.00	14181.00	0.17
	Erkek	126	176.05	22182.00		
Öğrenme- Öğretme Süreci	Kadın	246	203.55	50073.50	11303.50	0.00*
	Erkek	126	153.21	19304.50		
İletişim	Kadın	246	200.05	49212.00	12165.00	0.00*
	Erkek	126	160.05	20166.00		
Davranış Yönetimi	Kadın	246	196.88	48432.50	12944.50	0.01*
	Erkek	126	166.23	20945.50		
Motivasyon	Kadın	246	194.33	47805.00	13572.00	0.05*
	Erkek	126	171.21	21573.00		

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinden Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu (U=13523.50; p<0.05), Tip 4: tipitracji-romantik (U=13261.50; p<0.05), Tip 6: sadık-sorgulayan (U=13461.50; p<0.05) ile sınıf yönetim becerilerinden öğrenme öğretme süreci (U=11303.50; p<0.05), iletişim (U=12165.00; p<0.05) davranış yönetimi (U=12944.50; p<0.05) ve motivasyon (U=13572.00; p<0.05) boyutlarının cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı görölmüştür. Diğer boyutlar ise cinsiyete göre anlamlı bir fark oluşturmamaktadır.

Değişkenlerle Öğrenim Durumu Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Değişkenlerle öğrenim durumu arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4. Değişkenlerin öğrenim durumuyla ilişkisine yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları.

Değişkenler	Öğrenim Durumu	Sıra Ort.	sd	χ^2	p	Sig. Dif.
Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	Lisans	184.25	2	0.817	0.67	-
	Y. Lisans	197.23				
	Doktora	206.50				
Tip 2: Yardımsever	Lisans	183.39	2	1.592	0.45	-
	Y. Lisans	202.26				
	Doktora	186.50				
Tip 3: Başaran-Motivatör	Lisans	183.78	2	4.010	0.14	-
	Y. Lisans	195.73				
	Doktora	325.50				
Tip 4: Tipitracji-Romantik	Lisans	187.65	2	.253	0.88	-
	Y. Lisans	180.36				
	Doktora	196.75				
Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	Lisans	183.73	2	1.314	0.52	-
	Y. Lisans	199.30				
	Doktora	223.75				
Tip 6: Sadık-Sorgulayan	Lisans	187.41	2	.985	0.61	-
	Y. Lisans	179.76				
	Doktora	251.00				
Tip 7: Tipiehlikeyif	Lisans	184.90	2	4.962	0.08	-
	Y. Lisans	189.11				
	Doktora	353.50				
Tip 8: Tipireis-Lider	Lisans	182.39	2	2.674	0.26	-
	Y. Lisans	206.57				
	Doktora	209.50				
Tip 9: Barışçı-Sakin	Lisans	187,50	2	2.421	0.30	-
	Y. Lisans	177,93				
	Doktora	294,00				
Sınıfın Fiziksel Düzeni	Lisans	186,75	2	2.426	0.30	-
	Y. Lisans	181,55				
	Doktora	299,50				
Öğrenme- Öğretme Süreci	Lisans	186,83	2	1.216	0.54	-
	Y. Lisans	182,21				
	Doktora	266,50				
İletişim	Lisans	186,40	2	1.104	0.58	-
	Y. Lisans	184,46				
	Doktora	264,50				
Davranış Yönetimi	Lisans	185,96	2	0.910	0.63	-
	Y. Lisans	186,90				
	Doktora	258,25				
Motivasyon	Lisans	185,37	2	0.487	0.78	-
	Y. Lisans	190,76				
	Doktora	231,25				

Tablo 4 incelendiğinde, hem Enneagram kişilik tipleri alt boyutlarının hem de sınıf yönetimi becerileri alt boyutlarının öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür.

Değişkenlerle Mesleki Kıdem Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Değişkenlerle mesleki kıdem arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Değişkenlerle mesleki kıdem arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları.

Değişkenler	Mesleki Kıdem (Yıl)	Sıra Ort.	sd	χ^2	p	Sig. Dif.
Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	1-5	208.69	5	3.488	0.63	-
	6-10	192.40				
	11-15	182.07				
	16-20	170.54				
	21-25	191.19				
	25 ve üstü	187.91				
Tip 2: Yardımsever	1-5	193.31	5	5.796	0.33	-
	6-10	166.72				
	11-15	204.26				
	16-20	180.11				
	21-25	195.02				
	25 ve üstü	184.43				
Tip 3: Başaran-Motivatör	1-5	205.12	5	8.373	0.14	-
	6-10	184.08				
	11-15	207.94				
	16-20	162.72				
	21-25	177.64				
	25 ve üstü	181.99				
Tip 4: Tipitraci-Romantik	1-5	229.69	5	9.229	0.10	-
	6-10	175.84				
	11-15	190.36				
	16-20	165.84				
	21-25	188.54				
	25 ve üstü	193.13				
Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	1-5	230.25	5	16.374	0.01	1-5 ile 16-20 1-5 ile 21-25 11-15 ile 16-20
	6-10	182.28				
	11-15	202.77				
	16-20	153.32				
	21-25	166.82				
	25 ve üstü	196.16				
Tip 6: Sadık-Sorgulayan	1-5	224.96	5	6.899	0.23	-
	6-10	190.63				
	11-15	173.92				
	16-20	174.85				
	21-25	196.55				
	25 ve üstü	184.08				
Tip 7: Tipiehlkeyif	1-5	201.47	5	6.953	0.22	-
	6-10	173.65				
	11-15	209.37				
	16-20	175.42				
	21-25	177.98				
	25 ve üstü	180.67				
Tip 8: Tipireis-Lider	1-5	212.15	5	11.922	0.04	1-5 ile 21-25
	6-10	166.59				
	11-15	201.18				
	16-20	162.54				
	21-25	183.73				
	25 ve üstü	206.78				
Tip 9: Barışçı-Sakin	1-5	197.71	5	5.609	0.35	-
	6-10	168.82				
	11-15	189.42				
	16-20	180.28				
	21-25	182.30				
	25 ve üstü	209.40				
Sınıfın Fiziksel Düzeni	1-5	191.21	5	1.504	0.91	-
	6-10	178.87				
	11-15	192.71				
	16-20	190.19				
	21-25	173.94				
	25 ve üstü	189.37				
Öğrenme- Öğretme Süreci	1-5	176.25	5	10.309	0.07	-
	6-10	183.91				
	11-15	214.87				
	16-20	188.48				
	21-25	172.31				
	25 ve üstü	162.21				

Tablo 5 (Devamı). Değişkenlerle mesleki kıdem arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları.

Değişkenler	Mesleki Kıdem (Yıl)	Sıra Ort.	sd	χ^2	p	Sig. Dif.
İletişim	1-5	179.44	5	7.661	0.18	-
	6-10	186.11				
	11-15	210.83				
	16-20	186.09				
	21-25	177.55				
	25 ve üstü	166.68				
Davranış Yönetimi	1-5	190.94	5	7.758	0.17	-
	6-10	205.47				
	11-15	198.07				
	16-20	177.15				
	21-25	172.75				
	25 ve üstü	162.76				
Motivasyon	1-5	169.12	5	9.228	0.10	-
	6-10	194.20				
	11-15	201.97				
	16-20	163.50				
	21-25	168.06				
	25 ve üstü	203.52				

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinden Tip 5: gözlemci-araştırmacı ($\chi^2=16.374$; $sd=5$; $p<0.05$) ve Tip 8: tipreis-lider ($U=11.922$; $sd=5$; $p<0.05$) boyutlarının mesleki kıdeme göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür. Diğer alt boyutlarda öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetim becerilerinin mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı, dolayısıyla diğer alt boyutlarda öğretmenlerin benzer görüşlere sahip olduğu görülmektedir.

Tip 5'in post hoc analizi sonucu, 1-5 yıl ile 16-20 yıl ve 21-25 yıl arasında, 11-15 yıl ile 16-20 yıl arasında anlamlı farklılaşma olduğu görülmüştür. Tip 8'in post hoc analizi sonucunda ise 1-5 yıl ile 21-25 yıl arasında bir farklılaşma saptanmıştır.

Değişkenlerle Yaş Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Değişkenlerle yaş arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Değişkenlerin yaş arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları.

Değişkenler	Yaş	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p	Sig. Dif.
Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	20-25	236.88	7	3.578	0.83	-
	26-30	188.17				
	31-35	196.47				
	36-40	183.50				
	41-45	178.63				
	46-50	178.64				
	51-55	191.70				
Tip 2: Yardımsever	56+	167.73	7	1.746	0.97	-
	20-25	191.75				
	26-30	180.98				
	31-35	185.49				
	36-40	187.85				
	41-45	194.20				
	46-50	182.49				
Tip 3: Başaran-Motivatör	51-55	170.28	7	5.173	0.64	-
	56+	208.03				
	20-25	211.44				
	26-30	204.48				
	31-35	194.43				
	36-40	186.83				
	41-45	173.60				
Tip 4: Tipitraji-Romantik	46-50	163.10	7	5.476	0.60	-
	51-55	184.67				
	56+	198.10				
	20-25	245.63				
	26-30	192.25				
	31-35	180.09				
	36-40	190.35				
Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	41-45	185.48	7	9.432	0.22	-
	46-50	164.93				
	51-55	203.70				
	56+	180.50				
	20-25	252.88				
	26-30	194.01				
	31-35	192.07				
Tip 6: Sadık-Sorgulayan	36-40	188.99	7	5.455	0.61	-
	41-45	171.25				
	46-50	155.14				
	51-55	203.04				
	56+	203.13				
	20-25	240.38				
	26-30	194.25				
Tip 7: Tipiehlkeyif	31-35	195.14	7	2.956	0.89	-
	36-40	177.46				
	41-45	191.59				
	46-50	166.00				
	51-55	183.09				
	56+	199.97				
	20-25	184.94				
Tip 8: Tipireis-Lider	26-30	180.77	7	4.445	0.73	-
	31-35	198.03				
	36-40	183.35				
	41-45	194.46				
	46-50	172.93				
	51-55	172.13				
	56+	203.13				
Tip 8: Tipireis-Lider	20-25	217.69	7	4.445	0.73	-
	26-30	180.05				
	31-35	178.24				
	36-40	189.10				
	41-45	188.80				
	46-50	170.90				
	51-55	215.65				
56+	197.67					

Tablo 6 (Devamı). Değişkenlerin yaş arasındaki ilişkiye yönelik Kruskal Wallis H testinin bulguları.

Değişkenler	Yaş	Sıra Ort.	Sd	x ²	p	Sig. Dif.
Tip 9: Barışçı-Sakin	20-25	208.63	7	3.696	0.81	-
	26-30	175.32				
	31-35	180.86				
	36-40	187.92				
	41-45	178.66				
	46-50	186.03				
	51-55	209.44				
	56+	215.80				
Sınıfın Fiziksel Düzeni	20-25	181.75	7	3.063	0.88	-
	26-30	187.17				
	31-35	175.80				
	36-40	197.08				
	41-45	175.65				
	46-50	197.06				
	51-55	178.61				
	56+	193.10				
Öğrenme- Öğretme Süreci	20-25	164.75	7	8.966	0.26	-
	26-30	201.01				
	31-35	188.41				
	36-40	199.65				
	41-45	179.39				
	46-50	179.57				
	51-55	176.67				
	56+	121.00				
İletişim	20-25	145.94	7	9.009	0.25	-
	26-30	209.84				
	31-35	189.22				
	36-40	195.73				
	41-45	187.98				
	46-50	168.75				
	51-55	170.17				
	56+	139.03				
Davranış Yönetimi	20-25	177.13	7	13.873	0.05	-
	26-30	207.11				
	31-35	210.07				
	36-40	187.66				
	41-45	170.66				
	46-50	167.61				
	51-55	185.72				
	56+	119.67				
Motivasyon	20-25	147.63	7	6.354	0.50	-
	26-30	199.11				
	31-35	201.41				
	36-40	181.41				
	41-45	166.79				
	46-50	182.38				
	51-55	205.93				
	56+	180.03				

Tablo 6 incelendiğinde tüm alt boyutlarda, öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetim becerilerine ilişkin görüşlerinin yaşa göre farklılaşmadığı, öğretmenlerin tüm alt boyutlarda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin Enneagram Kişilik Tipleri ile Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki

Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında yer alan ilişkinin ölçülmesine ilişkin korelasyon analizinin bulguları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular.

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	1															
2.Tip 2: Yardımsever	0.46**	1														
3.Tip 3: Başaran-Motivatör	0.42**	0.61**	1													
4.Tip 4: Tipitraci-Romantik	0.43**	0.55**	0.45**	1												
5.Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	0.51**	0.53**	0.67**	0.55**	1											
6.Tip 6: Sadık-Sorgulayan	0.39**	0.33**	0.24**	0.49**	0.29**	1										
7.Tip 7: Tipiehlkeyif	0.23**	0.38**	0.55**	0.25**	0.54**	0.02	1									
8.Tip 8: Tipireis-Lider	0.34**	0.36**	0.50**	0.36**	0.53**	0.20	0.55**	1								
9.Tip 9: Barışçı-Sakin	0.34**	0.30**	0.35**	0.27**	0.31**	0.30**	0.27**	0.26**	1							
10.Sınıfın Fiziksel Düzeni	0.28**	0.21**	0.43**	0.18**	0.34**	0.11*	0.31**	0.28**	0.27**	1						
11.Öğrenme- Öğretme Süreci	0.26**	0.27**	0.53**	0.18**	0.40**	0.10*	0.38**	0.29**	0.23**	0.70**	1					
12.İletişim	0.26**	0.32**	0.48**	0.21**	0.40**	0.08	0.38**	0.24**	0.22**	0.62**	0.81**	1				
13.Davranış Yönetimi	0.27**	0.28**	0.44**	0.18**	0.32**	0.09	0.33**	0.26**	0.27**	0.59**	0.74**	0.71**	1			
14.Motivasyon	0.25**	0.28**	0.49**	0.19**	0.39**	0.09	0.36**	0.26**	0.18**	0.61**	0.80**	0.79**	0.77**	1		
15.SYBO Mean	0.30**	0.31**	0.54**	0.21**	0.42**	0.11*	0.40**	0.30**	0.27**	0.82**	0.92**	0.89**	0.86**	0.90**	1	
16.KTKTO Mean	0.65**	0.71**	0.79**	0.71**	0.81**	0.52**	0.63**	0.71**	0.56**	0.40**	0.44**	0.42**	0.40**	0.41**	0.47**	1

**p<0.01

Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında en yüksek ilişkiler tip-9: barışçı sakın ile iletişim ($r=0.62$; $p<0.01$) arasında, tip-3: başarılı motivatör ile öğrenme-öğretme süreci ($r=0.53$; $p<0.01$) arasında tip-3: başarılı motivatör-motivasyon ($r=0.49$; $p<0.01$) arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Diğer yandan en düşük ilişkilerin tip-3: başarılı motivatör ile sınıfın fiziksel düzeni ($r=0.43$; $p<0.01$) arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Korelasyon.

r	İlişki
0.00	İlişki Yok
0.01-0.29	Düşük Düzeyde İlişki
0.30-0.70	Orta Düzeyde İlişki
0.71-0.99	Yüksek Düzeyde İlişki
1.00	Mükemmel İlişki

Kaynak: Büyüköztürk, Çokluk-Bökeoğlu ve Köklü, (2011)

Kişilik tipleriyle sınıf yönetimi becerileri arasında ise ($r=0.47$; $p<0.01$) orta düzey bir ilişki olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin Enneagram Kişilik Tiplerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerini Yordamasına Yönelik Bulgular

Öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinin, sınıf yönetimi becerilerini yordamasına yönelik çoklu regresyon analizinde edinilen bulgular Tablo 9'da yer almaktadır.

Tablo 9. Öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinin sınıf yönetimi becerilerini yordamasına yönelik bulgular.

Değişkenler	B	SE	β	t	p
Sabit	2.61	0.17		15.3	0.00
Tip 1: Mükemmeliyetçi-Reformcu	0.06	0.03	0.10	1.90	0.06
Tip 2: Yardımsever	-0.04	0.04	-0.07	-1.09	0.28
Tip 3: Başarılı-Motivatör	0.23	0.04	0.43	6.46	0.00
Tip 4: Tipitracı-Romantik	-0.03	0.03	-0.07	-1.10	0.27
Tip 5: Gözlemci-Araştırmacı	0.04	0.03	0.08	1.11	0.27
Tip 6: Sadık-Sorgulayan	-0.01	0.02	-0.02	-0.42	0.67
Tip 7: Tipihlikeyif	0.06	0.02	0.14	2.29	0.02
Tip 8: Tipireis-Lider	-0.01	0.02	-0.03	-0.54	0.59
Tip 9: Barışçı-Sakin	0.03	0.02	0.07	1.53	0.13

$R=0.57$; $R^2=0.33$; $F=19.33$; $p<0.00$

Tablo 9 incelendiğinde Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 2: yardımsever, Tip 3: başarılı-motivatör, Tip 4: tipitracı-romantik, Tip 5: gözlemci-araştırmacı, Tip 6: sadık-sorgulayan, Tip 7: tipihlikeyif, Tip 8: tipireis-lider, Tip 9: barışçı-sakin değişkenleri birlikte, sınıf yönetim becerileri ile orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki vermektedir ($R=0.57$; $R^2=0.33$; $p<0.00$). Bahsedilen bu dokuz değişken birlikte sınıf yönetim becerileri toplam varyansın %33'ünü açıklamaktadır. Standartlaştırılmış regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerine göre önem bakımından sıralanması: Tip 3, Tip 7, Tip 1, Tip 5, Tip 9, Tip 2, Tip 4, Tip 8, Tip 6 şeklinde olmuştur. Yapılan regresyon analizi sonucunda, Tip 3 ve Tip 7'nin, sınıf yönetimi becerilerini yordadığı saptanmıştır. Tip 3 ve Tip 7 dışındaki tüm tiplerin ise öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerinde yordayıcı bir rolü olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma

Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada Enneagram kişilik tiplerinde en yüksek ortalamaya sahip değişkenin Tip 2: yardımsever kişilik tipi olduğu; en düşük ortalamaya sahip değişkenin Tip 6: sadık-sorgulayan kişilik tipi olduğu görülmüştür. Elde edilen bu bulguya göre öğretmenlerde sevecenlik ve kişilerarası ilişkilerde yardımseverlik özelliklerinin daha yoğun olduğu (Riso ve Hudson, 2022); sorumluluk, endişeli olma ve şüpheyle yaklaşma özelliklerinin (Palmer, 2014) daha az görüldüğü tespit edilmiştir. Öğretmenler, kök değerlerden biri olan yardımseverlik (Milli eğitim Bakanlığı [MEB], 2018) değerinin yaşamı anlamlı kılan önemli bir değer olduğunu öğrencilerine aşlayan kişilerdir (Denizli Ar-Ge, 2023). Yardımseverlik duygusunun bireylerin insani yönünü ortaya çıkaran ve kişilerarası ilişkilerde saygı, sevgi ve hoşgörüyü yücelten bir duygu olduğu (Aktepe, 2015) düşünüldüğünde öğretmenlerin, öğrencileriyle duygusal boyutu güçlü ilişkiler kurduğu ve birliktelik duygusuyla harekete ettiği söylenebilir. Subaş (2017) tarafından yapılan çalışmada Enneagram kişilik tiplerinde en yüksek ortalamaya sahip değişken Tip 9: barışçı-sakin (uzlaşmacı), en düşük ortalamaya sahip değişken Tip 6: sadık sorgulayan (sorgulayan) ve Tip 3: başarılı-motivatör (başarılı) kişilik tipi olarak bulunmuştur. Araştırma sonuçlarının Subaş (2017) tarafından yapılan çalışmayla kısmen örtüştüğü; Ayhan (2022), Yüksel ve Kızılgöçer (2021) ve Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışmalarla tamamen farklı olduğu görülmektedir. Enneagram öğretisine göre insanlar dokuz kişilik tipinin sayısız kombinasyonu ile tanımlanabilirler. Önemli olan baskın kişilik tipinin keşfedilmesidir. Bir bireyin diğerine tam anlamıyla benzemediği düşünüldüğünde örneklem grupları değiştikçe elde edilen sonuçlar da değişim gösterecektir.

Sınıf yönetimi becerilerine bakıldığında en yüksek ortalamaya sahip değişkenin iletişim olduğu; en düşük ortalamaya sahip değişkenin sınıfın fiziksel düzeni olduğu görölmüştür. Öğretmenlerin iletişim düzeylerinin yüksek olmasından dolayı bilginin sadece aktarımı değil anlaşılıp yorumlanmasını sağlayarak olumlu öğrenme iklimi oluşturması olasıdır. Bu durumun öğrencilerin eğitim programlarında yer alan hedef davranışları kazanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle iletişim bağlamında kuvvetli olan Tip 7 öğretmenlerin iletişim becerisinin yüksek olması sınıf yönetimini olumlu yönde etkileyecektir. Sınıfın fiziksel düzeni en düşük değişken olsa da genel olarak bakıldığında yüksek bir ortalamaya sahiptir. Ayrıca düzeni ön plana koyan Tip 1lerin yaptıkları işi en ince ayrıntısına kadar düşünerek muntazam yapmaya çalışmalarından dolayı öğrenmeyi pekiştirici bir etkisi olan sınıfın fiziksel düzenine katkı sağlayacağı beklenmektedir. Kendirci (2019) tarafından yapılan çalışmada sınıf yönetimi becerilerinde en yüksek ortalamaya sahip değişken iletişim, en düşük ortalamaya sahip değişken fiziksel düzen olarak bulunmuş; Ergen ve Elma (2020) tarafından yapılan başka bir çalışmada sınıf yönetimi becerilerinde en yüksek ortalamaya sahip değişkenin iletişim, en düşük ortalamaya sahip değişkenin davranış yönetimi olduğu görölmüştür. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların Kendirci (2019) tarafından yapılan çalışmayla tamamen, Ergen ve Elma (2020) tarafından yapılan çalışmayla kısmen benzerlik gösterdiği görölmektedir.

Bu araştırmada öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinde Tip 2: yardımsever, Tip 3: başarılan- motivatör, Tip 5: gözlemci-araştırmacı, Tip 7: tipiehlikeyif, Tip 8: tipireis-lider ve Tip 9: barışçı sakın kişilik tiplerinde cinsiyete göre bir farklılaşma görölmemiş; Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 4: tipitrajik-romantik ve Tip 6: sadık sorgulayan kişilik tipi cinsiyete göre farklılaşmıştır. Tip 1, Tip 4 ve Tip 6 kişilik tipi ortalamaları incelendiğinde kadın öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlerin ortalamalarına göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Tip 1'ler dünyayı yaşanabilir kılmak için çok çalışan ve yaptıkları iş mükemmel olana kadar pes etmeyen; Tip 4'ler olaylara ve durumlara farklı bakış açıları getiren, estetik anlayışları olan, sanatsal yönü kuvvetli; Tip 6'lar olaylar karşısında daima şüpheyle yaklaşan, problemlere önleyici tedbirler alma eğiliminde olan, karar verip harekete geçme konusunda sıkıntı yaşadıklarında güvenilir bir rehber ihtiyacı duyan kişiliklerdir (Acarcan, 2022) Öğretmenlik mesleğinin temel özellikleri arasında yenilik ve gelişmelere açık olma, toplumsal değişimleri takip edebilme, araştırmacı yapıya sahip olma, eğitimsel sorunlara bilimsel yöntemlerle yaklaşma vb. sayılmaktadır (Büyükkaragöz, ve diğerleri, 1998). Tip 1, Tip 4 ve Tip 6 kişilik tipinin özelliklerinin öğretmenlik mesleğinin özellikleriyle benzerlik gösterdiği görölmektedir. Bahsedilen bu üç kişilik tipinde kadın öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek olması, kadınların toplumsal cinsiyet ilişkilerinde aile ile ilişkilendirilmesiyle (Ecevit, 1993) ve yaşamlarının ilk yıllarından itibaren gerek iletişim tercihleri gerek bakış açıları bakımından farklı davranmayı öğrenerek yetişmeleriyle (Goldenberg ve Goldenberg, 2008) ve öğretmenlik mesleğinin annelik, çocuk bakımı ve ev işlerinin bir uzantısı olarak görülmesi sonucu "kadın işi" olarak nitelendirilmesi ile açıklanabilir (Ünal, 2008). Yelpaze (2022) tarafından yapılan çalışmada Tip 1: mükemmeliyetçi tip ve Tip 9: barışçı-sakin kişilik tipi; Ayhan (2022) tarafından yapılan çalışmada Tip 6: sadık-sorgulayan kişilik tipi; Yüksel ve Kızılgöçer (2021) tarafından yapılan çalışmada Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 5: gözlemci-araştırmacı ve Tip 8: tipireis-lider kişilik tipi cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Kaderoğlu (2022) ve Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışmalarda ise Enneagram kişilik tipleri cinsiyete göre farklılaşmamıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar Yelpaze (2022), Ayhan (2022) ve Yüksel ve Kızılgöçer (2021) tarafından yapılan çalışma sonuçlarıyla kısmen benzer; Kaderoğlu ve Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışma sonuçlarıyla tamamen farklılaşmıştır.

Sınıf yönetimi becerilerine bakıldığında sınıfın fiziksel düzeni değişkeninde cinsiyete göre bir farklılaşma görölmemiş; öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon değişkenleri cinsiyete göre farklılaşmıştır. Öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon ortalamalarının kadın öğretmenlerde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu durum öğrenmeye uygun bir sınıf ortamı oluşturma, sınıf içi nitelikli etkileşimi sağlama (Özden, 2002) ve öğrencinin öğrenme sürecine katılım isteğini artırma (Vatansever-Bayraktar, 2015) konularına kadın öğretmenlerin daha çok eğildiğini göstermektedir. Öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon değişkenlerinde kadın öğretmenlerin ortalamalarının daha yüksek seyretmesinin altında kadınların beklilikten-yetişkinliğe kadarki tüm süreçlerde gerek anne gerek abla gerek öğretmen gibi önemli rollerinin olmasının yattığı söylenebilir (Erginer ve Saklan, 2020). Bu durum onların bazı kişilik özelliklerine sahip olmasını gerektirmekte ve bu özellikler onları öğretmenlik mesleğine ve dolayısıyla sınıf yönetimi becerilerine daha uygun hale getirmektedir. Kendirci (2019) tarafından yapılan çalışmada sınıf yönetimi becerileri öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi alt boyutları cinsiyete göre farklılaşmış; Ergen ve Elma (2020) tarafından yapılan çalışmada sınıf yönetimi becerileri cinsiyete göre farklılaşmamıştır. Kendirci (2019) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları bu çalışmanın sonuçları ile kısmen örtüşmekte; Ergen ve Elma'nın (2020) çalışmasından elde edilen sonuçlar bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermemektedir.

Bu araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin hem Enneagram kişilik tipleri ve sınıf yönetimi becerileri öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşmadığı görölmüştür. Zengin Bağcı (2010), Şahin Bektaş (2022), Akkaya (2011), Kendirci (2019), Sarı ve Bayrakçı (2018) ve Sarı (2019) tarafından yapılan çalışmalarda da sınıf yönetimi becerilerinin öğrenim durumuna göre farklılaşmadığı görölmüştür. Yapılan araştırma sonuçları bu çalışmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Bu çalışmada öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerinde Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 2: yardımsever, Tip 3: başarılan- motivatör, Tip 4: tipitrajik-romantik, Tip 6: sadık sorgulayan, Tip 7: tipiehlikeyif ve Tip 9: barışçı sakın kişilik tiplerinde mesleki kıdeme göre bir farklılaşma görölmemiş; Tip 5: gözlemci-araştırmacı ve Tip 8: tipireis-lider kişilik tipi mesleki kıdeme göre farklılaşmıştır. Tip 5 kişilik tipinde bu farkın 1-5 yıl ile 16-20 yıl ve 21-25 yıl arasında;

11-15 yıl ile 16-20 yıl arasında olduğu ve 1-5 yılın ortalamasının 16-20 yıl ve 21-25 yıldan daha yüksek olduğu; 11-15 yılın ortalamasının ise 16-20 yıldan daha yüksek olduğu görülmüştür. Tip 5, gözlemci ve analiz edici, akılcı ve nesnel, ilişkilerinde mesafeli, düşünmeyi seven, bilgiye meraklı, soğukkanlı ve kontrollü; Tip 8, cesur ve kendinden emin, kararlı ve otoriter, baskın ve meydan okuyan, bağımsız, adaletli, koruyucu, risk alan olarak (Palmer, 2014; Acarkan, 2022; Riso ve Hudson, 2022) ifade edilmektedir. Tip 5'in 1-5 yıl ortalamasının hem 16-20 yıla hem 21-25 yıla göre daha yüksek olması, 1-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerin kariyer evresi olarak "kariyere giriş" aşamasında olmalarıyla açıklanabilir. Çünkü kariyere giriş evresinde yer alan öğretmenler mesleğe yeni adım atmış olmanın verdiği "başlangıç coşkusu" ile sınıf yönetimine dair birçok bilgi ve beceriyi kazanmaya açık olmaktadır (Bakioğlu, 1996) Buna karşın "uzmanlık evresi" içinde yer alan 16-20 yıl arası deneyime sahip öğretmenler ile "sakinlik evresi" içinde yer alan 21-25 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerde yönetime geçmenin artmasıyla sınıf içi etkileşimlerin azalması ve kariyer bağlamında ileriye dönük hedeflerin azalmasıyla (Bakioğlu, 1996) Tip 5'te görülen araştırma, nesnellik, keşfetme gibi kişilik özelliklerinin zamanla yerini kabullenmeye, öznel davranmaya ve alışkanlığa bıraktığı söylenebilir. Ayrıca Tip 8'de bu farkın 1-5 yıl ile 21-25 yıl arasında olduğu ve 1-5 yılın ortalamasının 21-25 yılın ortalamasından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Tip 8'in 1-5 yıl ortalamasının 21-25 yıla göre daha yüksek olması da öğretmenlik kariyer evreleri bağlamında açıklanabilir. 1-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenler "kariyere giriş" evresinde yer aldığından dolayı "başlangıç coşkusu" ile hareket etmektedirler. "Sakinlik evresi" içerisinde yer alan 21-25 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerin hem rahatlatma aşamasında olmaları hem yaş olarak öğrencilerden uzaklaşmaları hem de artık kendilerini oldukları gibi kabul etmeleri sebebiyle (Bakioğlu, 1996) Tip 8'de görülen bağımsızlık, meydan okuma, risk alma gibi kişilik özelliklerinin zayıfladığı ifade edilebilir. Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışmada Enneagram kişilik tiplerinde Tip 3: başaran-motivatör, Tip 4: tipitrajik-romantik, Tip 6: sadık-sorgulayan ve Tip 8: tipireis-lider kişilik tipinde mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık görülmüştür. Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları bu çalışmanın sonuçları ile kısmen örtüşmektedir. Kocabıyık (2021) tarafından yapılan çalışmanın örnekleminin okul liderlerinden oluşması ve okul müdürlerinin daha başarı odaklı, daha keşfetmeye açık ve daha tedbirli davranmaları ile iki çalışma arasındaki kısmi farklılık açıklanabilir. Sınıf yönetimi becerilerine bakıldığında sınıfın fiziksel düzeni, öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon alt boyutlarının mesleki kıdeme göre farklılaşmadığı görülmüştür. Zengin Bağcı (2010), Şahin Bektaş (2022), Akkaş Ergün (2021), Akkaya (2011), Sarı ve Bayrakçı (2018) ve Sarı (2019) tarafından yapılan çalışmalarda ulaşılan sonuçlar bu araştırma kapsamında elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Bu araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin hem Enneagram kişilik tiplerinde Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 2: yardımsever, Tip 3: başaran-motivatör, Tip 4: tipitrajik-romantik, Tip 5: gözlemci-araştırmacı, Tip 6: sadık-sorgulayan, Tip 7: tipiehlikeyif, Tip 8: tipireis-lider, Tip 9: barışçı-sakin kişilik tiplerinin ve sınıf yönetimi becerilerinde sınıfın fiziksel düzeni, öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon becerilerinin yaş değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Kişilik gelişiminde baskın güçlerin genetik ve çevre faktörleri (Eroğlu, 1995) olduğu düşünüldüğünde yaşın çoğu zaman biyolojik bir ilerleme olduğunu düşünmek kişilik tiplerinin yaşa göre farklılaşmamasını açıklayabilir. Öte yandan bir beceri kazanmak, beceriyi öğrenmeyi ve onu alışkanlık haline getirmeyi gerektirdiğinden sınıf yönetimi becerilerinin yaşa göre farklılaşmadığı söylenebilir. Zengin Bağcı (2010), Akkaş Ergün (2021), Akkaya (2011), Kendirci (2019) ve Sarı ve Bayrakçı (2018) tarafından yapılan çalışmalarda sınıf yönetimi becerilerinin yaş değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında en yüksek ilişkilerin Tip 9: barışçı-sakin ile iletişim, Tip 3: başaran-motivatör ile öğrenme-öğretme ve motivasyon arasında ve orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu sonuç, Tip 9 kişiliğe sahip öğretmenlerin kuracakları etkili iletişim becerileri ve uzlaşmacı tavırlarıyla sınıf içinde karşılaşılabilecek istenmeyen durumları yumuşatacaklarını göstermektedir. Ayrıca bireysel farklılıkların kutuplaşmasını önleyerek sınıf içi dengeyi kuracaklardır. Rekabetçi Tip 3'ler, başarı odaklı olduklarından zamanlarını etkili kullanacak ve tüm enerjilerini başarı elde etmeye sarf edeceklerdir. Tip 3'ler bu doğrultuda öğrenme-öğretme sürecini bireysel farklılıkları gözetererek düzenlemeye, öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak yöntemler kullanmaya ve öğrencileri güdüleme ve derse yönelik teşviki artırma konularına daha çok dikkat edeceklerdir. Komitoğlu (2009) tarafından yapılan çalışmada da başarma, başatlık, sebat, düzen, duyguları anlama, kişisel uyum vb. kişilik özellikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Hem Komitoğlu'nun (2009) çalışması hem bu çalışma kişilik özellikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında bir ilişki olduğuna işaret etmektedir.

Bu çalışmada ayrıca Tip 3: başaran-motivatör ve Tip 7: tipiehlikeyif kişilik tipinin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Akademik başarının öncelendiği Türk eğitim sisteminde (Ural, 2016) hayat hedefleri başarı üzerine kurulu olan Tip 3'ler sınıf yönetiminde özellikle öğretme öğrenme sürecini ve sınıfın fiziksel düzenini öğrencinin akademik başarısının yükseltilmesine göre düzenleyecektir, öğrenci motivasyonu sağlamak için çaba sarf edeceklerdir. Yeni fikirlere yeni deneyimlere açık olan Tip 7'ler ise sınıf ortamında üretilen fikirlere karşı hoşgörülü olacak, öğrencilerinin yaratıcılıklarının gelişmesine katkı sağlayacak, etkili iletişim kanalları kuracak ve neşeli yönüyle olumlu bir öğrenme iklimi sağlayacaklardır. Bu sebeple Tip 3 ve Tip 7 kişiliğe sahip öğretmenlerde sınıf yönetimi becerilerinin daha yüksek olduğu öngörülebilir.

Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlerin Enneagram kişilik tipleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada en yüksek ortalamaya sahip değişkenler Enneagram kişilik tiplerinde Tip 2: yardımsever; sınıf yönetimi becerilerinde iletişim olarak belirlenmiştir. Standart sapma değerlerine bakıldığında en yüksek sapmanın Enneagram kişilik tiplerinde Tip 3: başarı-motivatör; sınıf yönetimi becerilerinde sınıfın fiziksel düzeni olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre Tip 1: mükemmeliyetçi-reformcu, Tip 4: tipitrajik-romantik ve Tip 6: sadık-sorgulayan kişilik tipleri ile öğrenme-öğretme süreci, iletişim, davranış yönetimi ve motivasyon arasında; mesleki kıdeme göre Tip 5: gözlemci-araştırmacı ve Tip 8: tipireis-lider kişilik tipi arasında anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. En yüksek ilişkiler Tip 9: barışçı-sakin ile iletişim, Tip 3: başarı-motivatör ile öğrenme öğretme ve motivasyon arasında görülmüştür. Tip 3: başarı-motivatör ve Tip 7: tipiehlikeyif kişilik tipleri sınıf yönetimi becerilerini anlamlı bir şekilde yordamaktadır.

Tip 3 ve Tip 7 kişilik tiplerinin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini anlamlı bir şekilde açıkladığından hareketle bu öğretmenlerin sağlıklı kişilik özellikleri sergilemesi için:

Tip 3 kişilik tipine sahip öğretmenlerin;

- Değersizlik temel korkuları olduğundan dolayı, değer gördüklerini hissettikleri okul ikliminin oluşturulması,
- Başarı duygusunu tatmin etmek için gelişime açık ve hedef odaklı olduklarından, kendilerini gösterebilecekleri ve ön plana çıkarabilecekleri sosyal projelerde yer almaları,
- En iyisini yapma ve ideali ortaya koyma özelliklerinden dolayı özellikle akademik başarıyı gerektiren ve üst öğrenim kurumlarına öğrencilerin hazırlandığı 8. ve 12. Sınıf gibi kademelerde görevlendirilmeleri,
- Mükemmelliği hedefleyen, hırslı ve rekabetçi özelliklerinden dolayı ulusal/uluslararası yarışmalarda koordinatör/yürütücü vb. rollerini üstlenmesinin sağlanması önerilebilir.
- Ayrıca tüm sayılan özelliklerinden dolayı okul yöneticisi olarak bu öğretmenlerin ön plana çıkarılması okulların etkililiğini artırıcı bir rol üstlenebilir.

Tip 7 kişilik tipine sahip öğretmenlerin;

- Özgürlüklerini önem vermeleri nedeniyle yetki devrinin ve katılımcı yönetimin olduğu bir okul ikliminin oluşturulması,
- Dışa dönüklük ve çevrelerindeki yaşantılara olumlu etki katma özelliklerinden dolayı, özellikle sınıf rehber öğretmenliği görevini üstlenmelerinin sağlanması,
- Yeniliğe açık oldukları ve keşfetmeyi sevdiklerinden dolayı, öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yapılacak reformlarda danışman/uygulayıcı olarak görevlendirilmeleri,
- Çoklu zekâları gelişmiş ve tinsel özellik göstermelerinden dolayı öğrencilerle yakın ilişkiler kurulması gereken faaliyetlerde ön plana çıkarılmaları,
- Değişen dünya koşullarında öğrencilerin sahip olması beklenen 21. yy. becerilerinin edinilmesinde bu öğretmenlerin öncü rol oynaması önerilebilir.

Böylece Tip 3 ve Tip 7 özelliği gösteren öğretmenlerin özellikleri sağlıklı seviyede yer alması sonucu, etkili sınıf yönetimi becerilerini sergilemesi desteklenmiş olur.

Yapılacak ardıl çalışmalarda, öğretmenlerin Enneagram kişilik tiplerine yönelik nitel veriler toplanabilir, her kişilik tipinin sınıf yönetiminde öne çıkan özellikleri incelenebilir ve araştırma farklı illerde ve kademelerde gerçekleştirilebilir. Böylece araştırmaya yönelik karşılaştırmalı sonuçlar elde edilebilir.

Etik Kurul İzni

Bu araştırma, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 18/10/2022 tarih ve 9/25 sayılı kararı ile etik ilkelere uygun olduğu beyan edilmiştir.

Yazar Katkısı

Çalışmaya tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Acarkan, İ. (2022). *Enneagram ile kendini keşfet*. Timaş Yayınları.
- Ağaoğlu, E. (2001). Sınıf yönetimiyle ilgili genel olgular. (Z. Kaya, Ed.). *Sınıf yönetimi*. Pegem Akademi.
- Akkaş Ergün, T. (2021). *Öğretmenlerin empati yeterlilikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 681549).
- Akkaya, M. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 289602)
- Aktepe, V. (2015). Etkinlik temelli değerler eğitiminin öğrencilerin yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Researcher: Social Science Studies*, 2(3).
- Arı, R. ve Saban, A. (1999). *Sınıf yönetimi*. Günay Yayınları.
- Ayhan, B. (2022). *Ortaöğretim öğrencilerinin Enneagram kişilik tipleri ve değer yönelimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 767468)
- Bakıoğlu, A. (1996). Öğretmenlerin kariyer evreleri. II. Ulusal Eğitim Bilimleri Sempozyumu, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Balcı, A. (1993). *Etkili okul kuram, uygulama ve araştırma*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Başar, H. (2003). *Sınıf yönetimi*. Pegem Akademi.
- Bjekic, D. (1999). *Profesionalni razvoj nactavnika*. Uciteljski Fakulted.
- Boz, D., Duran, C., Meral, H. (2021). Enneagram kişilik tiplerinin iş performansı üzerindeki etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(79), 1248-1261. <https://doi.org/10.17755/esosder.727441>
- Bullard, J. (2014). *Creating environment for learning: birth to age eight* (2. Edition). Pearson Education.
- Burden, P.R. (1995). *Classroom management and dicipline*. Longman.
- Büyükkaragöz, S., Muşta, M.C., Yılmaz, H. ve Pilten, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş (Eğitimin Temelleri)*. Mikro Basım Yayım Dağıtım.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (11. Baskı). Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk Bökeoğlu, Ö. ve Köklü, N. (2011). *Sosyal bilimler için istatistik* (7.baskı). Pegem Akademi.
- Çıngı, H. (2009). *Örnekleme kuramı* (3. Baskı). Bizim Büro Basımevi.
- Demirtaş, H. (2005). *Etkili sınıf yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Demirtaş, Z. (2019). *Sınıf yönetimi*. Az Kitap Yayınları.
- Denizli Ar-Ge. (21). Eğitimde Değerler Eğitimi Programı. Erişim: 21.06.2023. Erişim Adresi: http://denizliarge.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_09/18124251_13_YARDIMSEVERLYK.pdf.
- Ecevit, Y. (1993). Kadın girişimciliğinin yaygınlaşmasına yönelik bir model önerisi. Kadını Girişimciliğe Özendirme ve Destekleme Paneli. <https://ekutuphane.aile.gov.tr/media/ouhjma1y/kad%C4%B1n%C4%B1-giri%C5%9Fimcili%C4%9Fe-%C3%B6zendirme-ve-destekleme-paneli.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Erden, M. (2008). *Sınıf yönetimi*. Arkadaş Yayınevi.
- Ergen, Y. (2016). *Akademik iyimserlikleri ve mesleki bağlılıkları arasındaki ilişki (Malatya ili örneği)*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 429309)
- Ergen, Y. ve Elma, C. (2020). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri, akademik iyimserlikleri ve mesleki bağlılıkları arasındaki ilişki. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (2), 1222-1239. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2020.-656449>
- Erginer, A. ve Saklan, E. (2020). Öğretmenlik mesleğinin bir kadın mesleğine dönüşmesinin yaratabileceği sorunlara yönelik öğretmen adaylarının geliştirdikleri çözüm önerileri. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 6 (2), 363-393. <https://doi.org/10.47615/issej.840163>
- Erkan, İ. (2020). *Enneagram modeline göre öğretmen adaylarının kişilik tipleri ile sınıf yönetimi öz yeterlik inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 640538)
- Eroğlu, F. (1995). *Davranış bilimleri* (2. baskı). Beta Yayınları.
- Fraenkel, J. R., Wallend, N. E. ve Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. McGraw Hill.
- Goldenberg, H. ve Goldenberg, I. (2008). *Family therapy*. (6. Edition). Thomson/Brooks/Cole.
- Gürşimşek, I. (1999). Etkin sınıf yönetimi için etkili iletişim becerileri. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(112).
- İhtiyaroğlu, N. (2018). İletişim ve etkileşim. (A. Ottekin Demirbolat, Ed.), *Sınıf yönetimi* içinde, (s,40-85). Pegem Akademi.
- Jones, J. (1989). Students' ratings of teacher personality and teacher competence. *Higher Education*, 18, 551- 558.
- Kaderoğlu, E. N. (2022). *Enneagram kişilik tiplerine göre bireyin sahip olduğu kişilik tipinin fonksiyonel rekreasyon tercihinin etkisi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/'nden> erişilmiştir. (Tez No: 711122)
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi* (35. baskı). Nobel Yayıncılık.

- Kendirci, Mürsel. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 548663)
- Keskin, N. (2020). *Enneagram öz'e giden yol*. Ekin Yayınevi.
- Kocabıyık, T. (2021). *Okul yöneticilerinin Enneagram kişilik tipleri ve iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 690098)
- Komitoğlu, D. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: İstanbul ili Kadıköy ilçesi örneği*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 239234)
- Kreitz, P.A. (2008). Best practices for managing organizational diversity. *The Journal of Academic Librarianship*, 34(2), 101-120. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2007.12.001>
- Lew, W.J.F. (1977). Teaching and the teacher's personality. *Education Journal*, 7, 9-20.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar). <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686-SOSYAL%20B%20C4%BOLG%C4%BOLER%20C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Memişoğlu, S. P. (2014). Sınıf içi iletişim süreci. (M. Şişman ve S. Turan, Ed.), *Sınıf yönetimi* içinde: (s, 134-146). Pegem Akademi.
- Nunnally, J. C. ve Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. McGraw Hill.
- Ottekin Demirbolat, A. (2018). Sınıfın doğasını anlamak. (Ed. A. Ottekin Demirbolat), *Sınıf yönetimi* içinde, (s,1-32). Pegem Akademi.
- Özden, Y. (2002). Sınıf içinde öğrenme öğretme ortamının düzenlenmesi. (E. Karip, Ed.), *Sınıf yönetimi* içinde, (s. 35-69). Pegem Akademi.
- Palmer, H. (2014). *Ruhun aynası Enneagram'a yansıyan insan manzaraları*. (O. Gündüz, Çev.). (3. Baskı). Kaknüs Yayıncılık.
- Baykara Pehlivan, K. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 4(2), 17-23.
- Riso, D.H. ve Hudson, R. (2022). *Enneagram ile kişilik analizi*. Butik Yayıncılık.
- Sarı, B. (2019). *Ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile sosyal ağları kullanım amaçları arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 584124)
- Sarı, B. ve Bayrakçı, M. (2018). Ortaöğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 1960-1977. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018.18.41844-448649>
- Scheffe, H. (1999). *The analysis of variance*. John Wiley ve Sons.
- Subaş, A. (2017). *Okul yöneticilerinin "liderlik stilleri" ile "Enneagram kişilik tipleri" arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 469565)
- Şahin Bektaş, Ö. (2022). *Öğretmenlerin çokkültürlü eğitim algıları ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 713768)
- Şişman, M. (1999). *Öğretmenliğe giriş*. Pegem Akademi.
- Tabachnick, B., G., Fidell, L. S. (2020). *Using multivariate statistics*. (6. Edition). Pearson Publishing.
- Taş, A. (2014). Sınıf yönetimini etkileyen etmenler. (H. Kıran, Ed.), *Etkili sınıf yönetimi* içinde, (s,37-55). Anı Yayıncılık.
- Taştan, K. (2019). Enneagram'a dayalı bir kişilik tipleri ölçeği geliştirilmesi. *Konuralp Tıp Dergisi*, 11(1), 112-120. <https://doi.org/10.18521/kt.462049>
- Taştan, K. (2021). *Kişilik tiplerine göre stresle mücadele yöntemleri*. Zafer Yayınları.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2021). *TÜİK*. <https://www.tuik.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- Ural, A. (2016). Yarışmacı eğitim anlayışının etkileri üzerine bir çözümleme. *Eleştirel Pedagoji*, (43), 19- 24.
- Ünal, L. I. (2008). Neoliberalizm, Esnek istihdam ve Kadın öğretmenler: Kavramsal bir çerçeve, (Ed. E. A. Ateş ve H. Çağlayan), *Eğitim ve bilim işkolunda çalışan kadınların sosyal hakları ve iş güvencesi* içinde (s. 97-106). Eğitim-Sen yayınları.
- Üstünsel, G. (2011). Etkili iletişim becerileri ve beden dili. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 297731)
- Vatansever Bayraktar, H. (2015). Sınıf yönetiminde öğrenci motivasyonu ve motivasyonu etkileyen etmenler. *Turkish Studies*, 10(3), 1079,1100. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7788>
- Watkins, C. ve Wagner, P. (2000). *Improving school behavior*. Paul Chapman.
- Weinstein, C., Curran, M. ve Tomlinson-Clarke, S. (2003). Culturally responsive classroom management: Awareness into action. *Theory Into Practice*, 42 (4), 269-276.
- Yelpaze, İ. (2022). The determinants of Enneagram personality: horoscopes vs. parental attitude. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 14(1), 502-522.

- Yüksel, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar ili örneği)*. (Doktora tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 349099)
- Yüksel, A. ve Kızılgeçit, M. (2021). Enneagram kişilik modeli bağlamında ilahiyat fakültesi öğrencilerinin kişilik özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Türk din psikolojisi dergisi*, 3, 9-38.
- Zengin Bağcı, P. (2010). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve başa çıkma davranışları arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/nden> erişilmiştir. (Tez No: 262409)

Extended Abstract

Introduction

In professions such as teaching, which need intense communication with people, it is of great importance to know the personality types and the healthy and unhealthy characteristics of this type in order to fulfill the requirements of the profession without experiencing burnout. An important model that individuals can use to determine their personality type is the Enneagram.

Classroom management is defined as providing and maintaining the environment, opportunities and order in which learning occurs (Başar, 2003). In a classroom environment where teacher-student interaction is intense, the teacher's personality is seen as an element that has the power to significantly affect the teaching process and communication styles in the classroom for students to develop desired behaviors (Taş, 2014).

Method

In this study, a relational survey model was preferred. The study population consisted of 3104 teachers working in all official primary, secondary and high schools of Kırıkkale province of Türkiye in the 2022-2023 academic year. The sample consisted of 372 teachers from these schools, using a convenient sampling method. The research data were obtained using the "Kenan Taştan Personality Type Scale" and "Classroom Management Skills Scale."

Findings

It was observed that the variable with the highest mean was Type 2: benevolent dimension ($\bar{X}=5.67$) in the Kenan Taştan Personality Type scale and communication dimension ($\bar{X}=4.56$) in the classroom management skills scale. It was seen that teachers' Enneagram personality types, Type 1 (the perfectionist), Type 4 (the individualist), Type 6 (the loyalist) and learning-teaching process, communication, behavior management and motivation dimensions of classroom management skills differed significantly according to gender. It was seen that Type 5 (the observer) and Type 8 (the challenger) dimensions of teachers' Enneagram personality types differed significantly according to professional seniority. The highest relationships between Enneagram personality types and classroom management skills of teachers were found between Type 9 (the peacemaker) and communication, Type 3 (the achiever) and learning-teaching process, and Type 3 (the achiever) and motivation. As a result of the regression analysis, Type 3 and Type 7 predict classroom management skills.

Discussion

In this study, some Enneagram personality types of teachers (Type 1: the perfectionist, Type 4: the individualist and Type 6: the loyalist personality) differed according to gender. When the averages of Type 1, Type 4 and Type 6 personality types were examined, it was found that the averages of female teachers were higher than those of male teachers.

Regarding classroom management skills, the variables of the learning-teaching process, communication, behavior management and motivation differed according to gender. When the averages of the learning-teaching process, communication, behavior management and motivation were examined, it was found that the averages of female teachers were higher than those of male teachers.

In this study, two Enneagram personality types (Type 5: the observer and Type 8: the challenger) differed according to professional seniority. In Type 5, this difference was observed between 1-5 years and 16-20 years and 21-25 years; between 11-15 years and 16-20 years. In Type 8, this difference was found to be between 1-5 years and 21-25 years. According to the results obtained in this study, the highest relationships between Enneagram personality types and classroom management skills were found between Type 9 (the peacemaker) and communication, Type 3 (the achiever) and learning-teaching and motivation at a moderate level. According to the results obtained, teachers with Type 9 will soften the undesirable situations that may be encountered in the classroom with their effective communication skills and conciliatory attitudes. Competitive Type 3 use their time effectively and put all their energy into achieving success since they are success-oriented.

Conclusion and Recommendations

In this study, which examined the relationship between teachers' Enneagram personality types and classroom management skills, Type 3 (the achiever) and Type 7 (the enthusiast) significantly predicted classroom management skills. It can be suggested that teachers with Type 3 personality should create a school climate where they feel themselves valuable since worthlessness is their main fear, and they should take part in social projects where they can show themselves and bring themselves to the forefront since they are open to development and goal-oriented to satisfy their sense of achievement. Teachers with Type 7 personality can be recommended to create a school climate with delegation of authority and participatory management due to the importance they attach to their freedom, and to take on the role of classroom guidance teachers because of their extroverted characteristics and their ability to add positive effects to the lives around them.